

«Nehrə Yağlarının İstehsalı»
layihəsi üzrə
daxili bazar araşdırması

YEKUN HESABAT

Azərbaycan Respublikasının
Kiçik və Orta Biznesin
İnkişafı Agentliyi

Mündəricat

- 1.0. Giriş və əsas anlayışlar
- 2.0. Araşdırmanın metodologiyası
- 3.0. Nehrə yağı məhsulunun sənaye istehsalına yararlılığının qiymətləndirilməsi
- 4.0. Bazarın mövcud durumu
  - 4.1. Bazar çeşid və qiymət təklifləri
  - 4.2. İstehlakçıların münasibəti
- 5.0. Nehrə yağı istehsalı təşəbbüsünün SWOT təhlili
- 6.0. Biznes Modeller- Beynəlxalq Təcrübələr
- 7.0. Dövlət dəstəyi

1.0. Giriş və əsas anlayışlar

Təqdim olunan hesabat Azərbaycan Respublikasının Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin sifarişi və maliyyə dəstəyi ilə Sage Solutions MMC konsalting şirkəti tərəfindən hazırlanmışdır. Nehrə yağlarının istehsalı müəssisələrinin təşkil edilməsi layihəsi üzrə aparılmış daxili bazar araşdırmasının əsas hədəfləri aşağıdakı amillərdən ibarətdir:

- Nehrə yağı istehsalı və ticarəti bazarının mövcud durumunun öyrənilməsi və təhlili;
- Bazar istehlakçılarının fikirlərinin öyrənilməsi;
  - Beynəlxalq təcrübənin təhlili və sərmayə perspektivlərinin araşdırılması;
  - Yeni istehsal və emal müəssisələrinin təşkili perspektivlərinin təhlili.

Anlayışlar- NEHRƏ

Nehrə - qatıqdan çalxalamaq yolu ilə yağ (çıxarmaq) hasil etmək üçün işlədilən qab.

Nehrənin Dəri, ağac və gil növləri olmuşdur. Ağac nehrələr, əsasən, Gəncə–Qazax zonasında, gil nehrələr isə subtropik zonada yayılmışdır. Azərbaycan məişətində XX əsrin ortalarına qədər çox geniş istifadə olunan nehrəni iki üsulla hazırlayırlar. Taxtadan hazırlamaq üçün palıd ağacından 1,5 və ya 2 metr uzunluğunda tir kəsir. Tirin içərisini nehrəgir vasitəsi ilə oymaqla düzəldirlər.

Digər üsul aran rayonlarında, əsasən meşə zəif olan yerlərdə gildən küpəyə oxşar şəkildə hazırlayırlar.

Anlayışlar- NEHRƏ YAĞI NƏDİR? KLASSİK ANLAYIŞ

Nehrə yağının hazırlanması zamanı qabaqcadan tədbir görülürdü. Əvvəl bunun üçün 1-2 qazanda bir neçə gün qalmış qatığı saxlayar, sonra həmin qatığı çalxalayib nehrənin içərisinə tökər və çalxalıyardılar. Elə vaxtlar olardı ki, nehrənin bir tərəfinə bir uşaq, digər tərəfinə başqa uşaq otuzdurular və çalxalanardı. Bir müddət çalxalanandan sonra həmin çalxalanan qatıq yağa çevrilərdi. Yağını yığardılar və al hissəsi isəşor olardı. Şoru da əldə edərdilər. Demək nehrə çalxalamaqdan iki nemət əldə edilərdi. Yağ və şor.

Anlayışlar- NEHRƏ YAĞI NƏDİR-MÜASİR ANLAYIŞ

Bu gün nehrə yağı anlayışı tam fərqlidir. «Keyfiyyətli» nehrə yağı camış, ondan bir qədər aşağı səviyyəli nehrə yağı inək südündən hazırlanır. Bir kiloqram nehrənin hazırlanması üçün ən azından 18-20 litr çamış südü və ya 25-27 litr inək südü istifadə olunur.

Bu günkü «nehrə» yağı elektrik mühərrikli yağ aparatlarında hazırlanır və «nehrə» istehsal olan qurğu deyil, «keyfiyyətli ev üsulu ilə hazırlanmış təmiz yağ» anlamını daşayır.

2.0. Araşdırmanın Metodologiyası

Hazırkı hesabatla nəticələnən araşdırma, müxtəlif metodologiyaların tətbiqi vasitəsilə icra olunmuşdur.

Sözügedən metodologiyaların siyahısı aşağıdakı kimidir:

- statistik hesabatların toplanılması və təhlili;
- yağ istehsalı sənayesi və məhsulları bazarına aid məqalələrin və məlumatların toplanılması;
- qiymət və çeşid məlumatlarının bilavasitə satış nöqtələrindən toplanılması;
- istehlakçılar ilə sorğuların keçirilməsi;
- beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi;
- əldə olunmuş ilkin məlumatların sistemləşdirilməsi və təhlili.

Qeydlər:

Hesabat cari və potensial əməliyyatlar üzrə rəy, Sifarişçi və Potensial investor gələcək uğuru və ya səmərəliliyi üzrə rəy, eləcə də investisiya məsləhətləri olaraq qəbul edilməməlidir.

Bu Hesabat yalnız müqaviləyə şərtləri və tələblərinə uyğun olaraq istifadə edilə bilər.

3.0. Nehrə yağının sənaye istehsalı mümkünlüyünün qiymətləndirilməsi

Nehrə yağının geniş istehsal potensialını qiymətləndirərkən, ilk öncə emal üçün yararlı xammalın, südün, keyfiyyəti, kəmiyyəti və, ən önəmli, emalının nehrə yağı istehsalının istifadəsi üçün rentabelliğin amilləri dəyərləndirilməlidir.

Bu səbəbdən, araşdırma zamanı tərəfimizdən statistik hesabların toplanılması və təhlili keçirilmişdir, məlumatlar və texnoloji faktorlar qiymətləndirilmiş və nəticələr əldə edilmişdir.

3.0. Nehrə yağının sənaye istehsalı mümkünlüyünün qiymətləndirilməsi

İlk öncə, nehrə yağı istehsalı üçün əsas məhdudiyyət ondan ibarətdir ki, yağın istehsalında süni qatqılı süd məmulatları və süd tozundan istifadə oluna bilməz.

Bu səbəbdən, süd tozu və qatqılar, ö cümlədən sterilizə olunmuş südlər nehrə yağının istehsalı üçün tamamilə yararsızdır.

Nehrə yağı yalnız təbii süd istifadə olmaqla istehsal olunur.

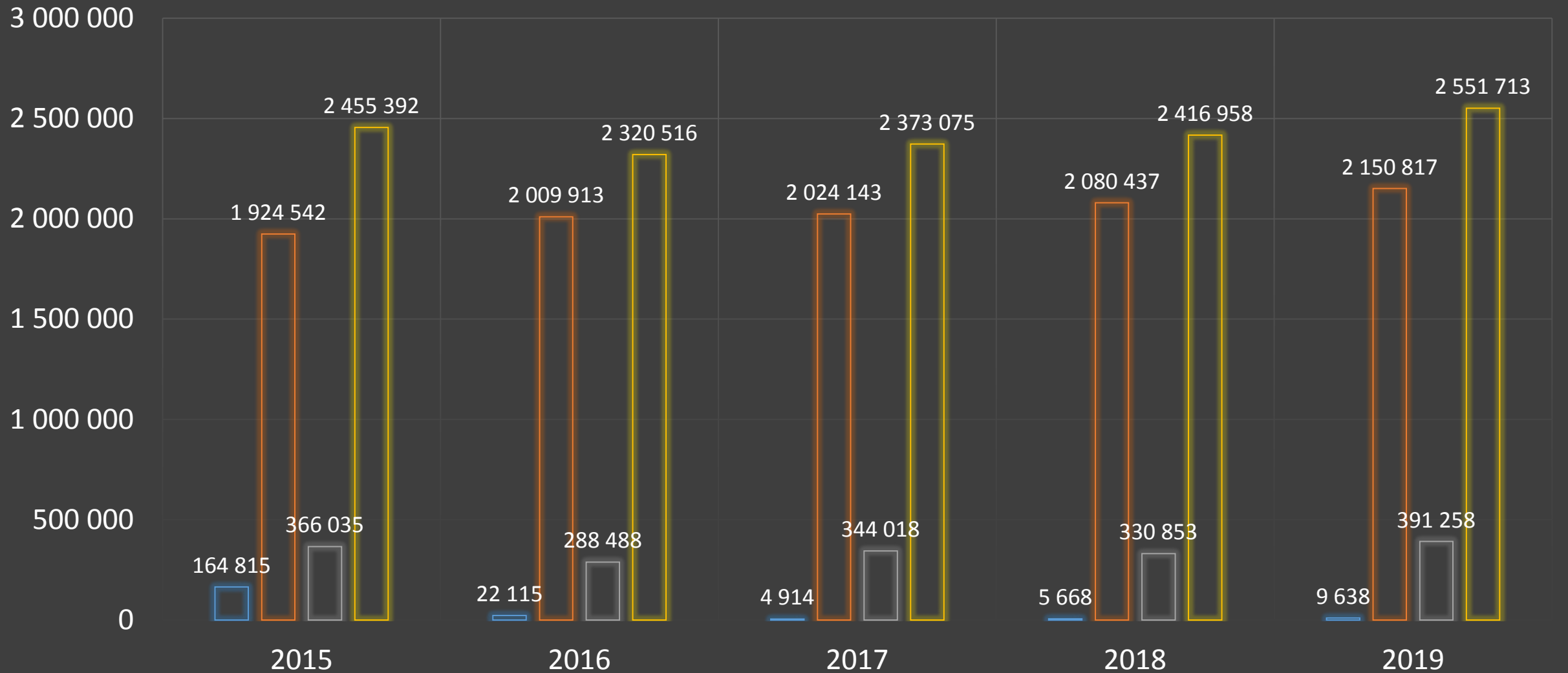
Növbəti səhifələrdə Azərbaycanın illər ərzində müşahidə olunan süd balansını təqdim olunmuşdur.

3.0. Nehrə yağının sənaye istehsalı mümkünlüyünün qiymətləndirilməsi

Qrafik 2. Süd və Süd Məhsullarının Ehtiyatları (illər üzrə, ton)

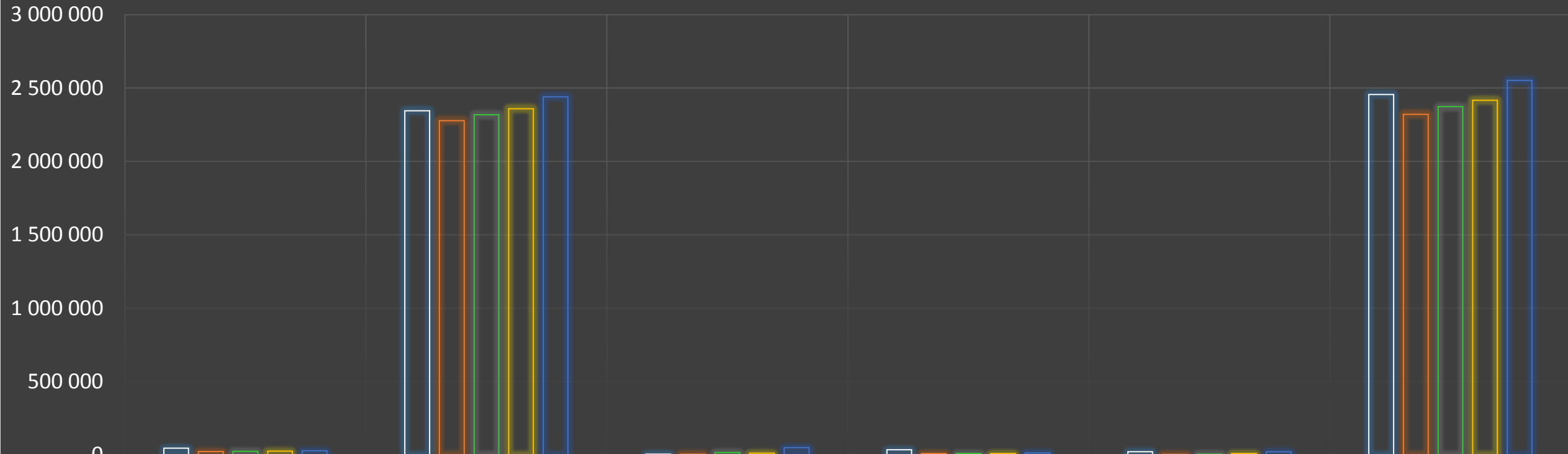
İlin əvvəlinə qalıq   İstehsal   İdxal   Ehtiyatların cəmi

3.0. Nehrə yağının sənaye istehsalı mümkünlüyünün qiymətləndirilməsi

Qrafik 2. Süd və süd məhsullarının istifadələri (illər üzrə, ton)

□ 2015 □ 2016 □ 2017 □ 2018 □ 2019

İllər	Mal-qara və quş yemi üçün	Ərzaq məhsulu kimi istifadə edilmişdir	İxrac	İtkilər	İlin sonuna qalıq	İstifadələrin cəmi
□ 2015	46 206	2 345 715	6 262	35 094	22 115	2 455 392
□ 2016	23 668	2 276 948	5 753	9 233	4 914	2 320 516
□ 2017	24 657	2 317 418	15 983	9 349	5 668	2 373 075
□ 2018	25 483	2 358 911	12 647	10 279	9 638	2 416 958
□ 2019	28 019	2 439 133	49 595	13 138	21 828	2 551 713

3.0. Nehrə yağının sənaye istehsalı mümkünlüyünün qiymətləndirilməsi

Qrafik 1 üzrə nəticələr

Ümumi ehtiyatların artımı və ilin əvvəlində qalığın ildən ilə azalması bazarın qeyri stabilliyi və istehlakın artımına işarədir

İstehsalın artma templəri yüksəlir, lakin burada təqçə təbii süd və ondan emal olunan süd məhsulları deyil, bütün süd məhsulları daxildir.

İdxal stabildir və illik 350-390 ton ətrafındadır. Beləliklə, son 5 il ərzində yerli istehsalçılar idxal olunan süd məhsullarının bazar payını azaltmağa nail ola bilməyib.

İstehsalın artımı və, eyni zamanda, idxalın eyni səviyyədə qorunub saxlanması istehlakda artım və ya müəyyən növ məhsullar seqmentində (yeni məhsullar da ola bilər) artım ilə izah oluna bilər.

Qrafik 2 üzrə nəticələr

2015-ci il nisbətində süd məhsulları itkiləri növbəti illər ərzində təqribən 3-4 dəfə azalmışdır.

2019-cu ildə, 2015-ci il nisbətində süd məhsullarının ixracı təxminən 8 dəfə (800%) artım nümayiş etdirmişdir və 49595 ton olmuşdur. Bu, əsasən Gürcüstan və Türkmənistana ixrac edilmiş marqarin hesabına formalaşmışdır.

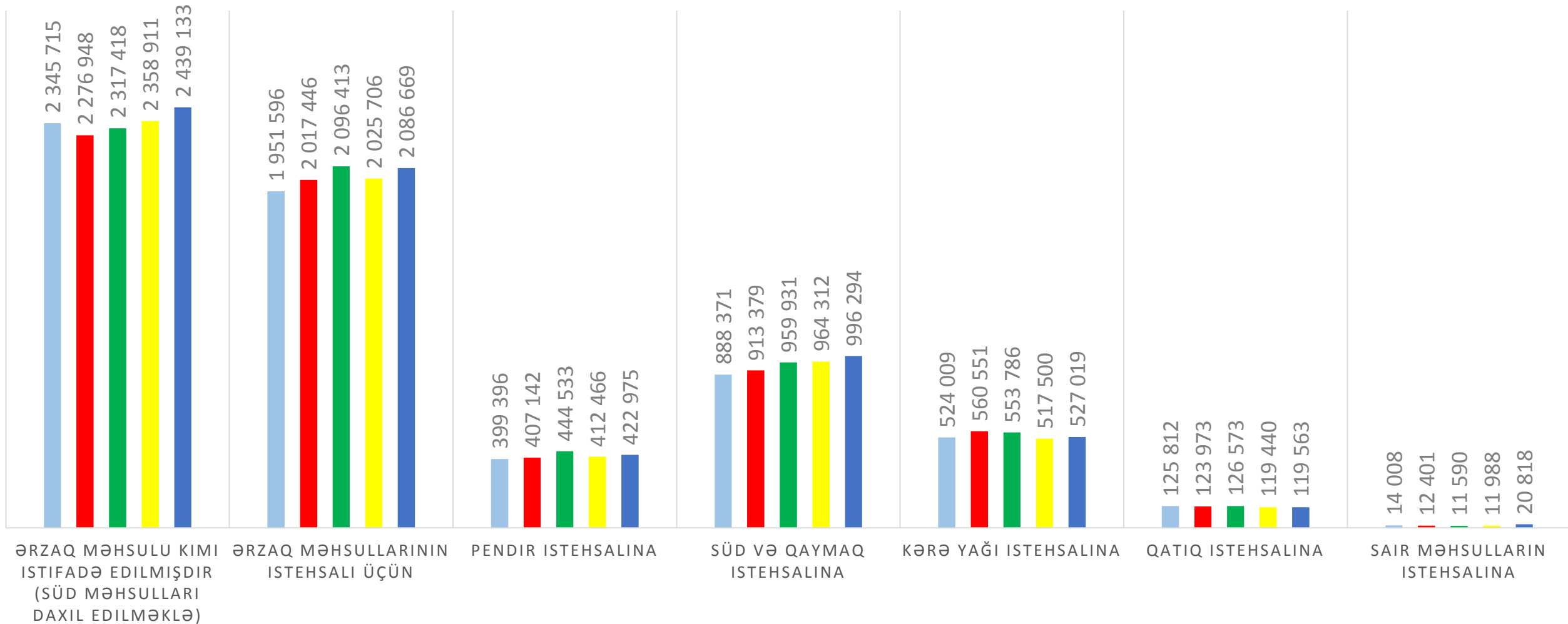
Süd məhsul istifadələrin cəmi yalnız 2019-cü ildə 2015-ci ilin göstəricilərini üstələmişdir. 2016-2018 illər ərzində cəmi istifadələr 2015-ci ilin göstəricilərindən az olmuşdur.

3.0. Nehrə yağının sənaye istehsalı mümkünlüyünün qiymətləndirilməsi

QRAFIK 3. SÜD VƏ SÜD MƏHSULLARI EMALININ PAYLAŞDIRILMASI (İLLƏR ÜZRƏ, TON)

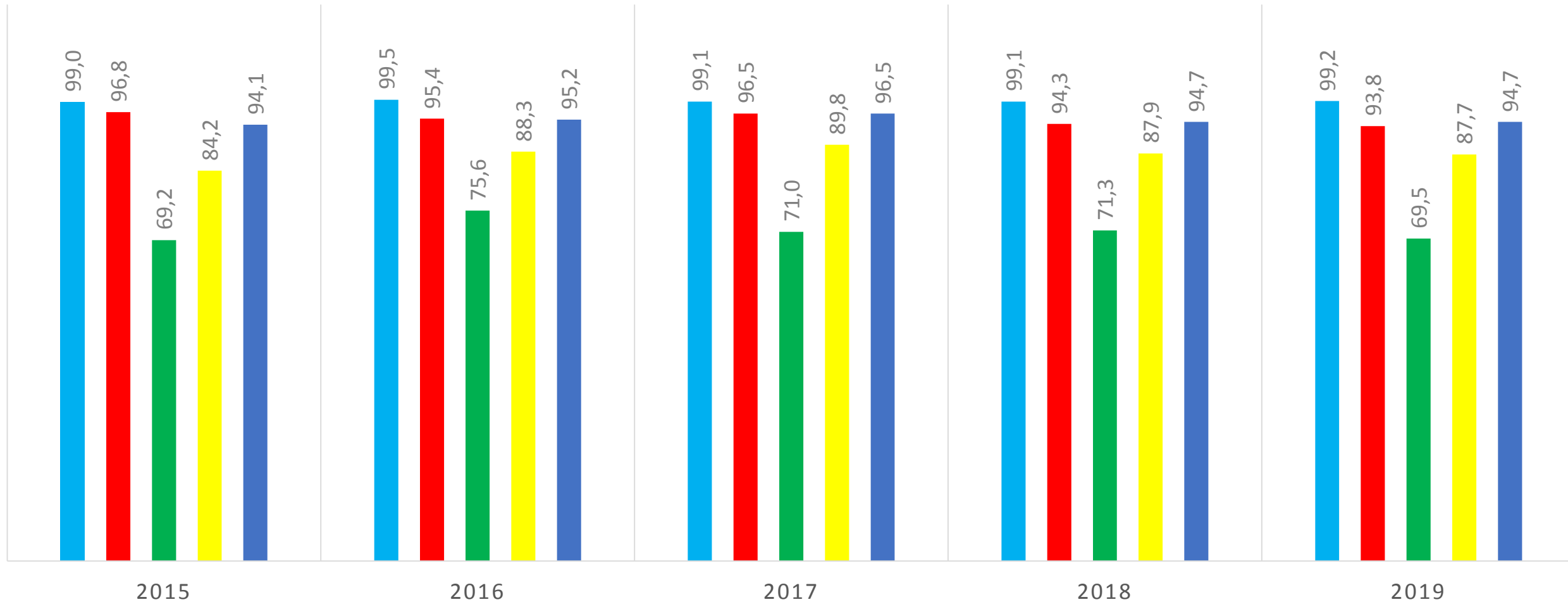
2015 2016 2017 2018 2019

3.0. Nehrə yağının sənaye istehsalı mümkünlüyünün qiymətləndirilməsi

QRAFIK 4. SƏNAYE EMALINDAN KEÇMIŞ ƏSAS NÖV ƏRZAQ MƏHSULLARI İLƏ ÖZÜNÜTƏMINETMƏ SƏVIYYƏSİ, FAİZ

- Yağlılığı 1-6 faiz olan süd və qaymaq
- Yağlılığı 6 faizdən çox olan süd və qaymaq
- Kərə yağı
- Bütün növ pendirlər
- Qatıq, qaymaq, yoqurt və s. məhsullar

3.0. Nehrə yağının sənaye istehsalı mümkünlüyünün qiymətləndirilməsi

Qrafik 3 üzrə nəticələr

İstehsal olunan südün əsas hissəsi ilk öncə süd və qaymaq istehsalına, daha sonra kərə yağı və üçüncü olaraq pendir istehsalına istifadə olunur;

2015-2019-cu illər ərzində süd emalı pik hədlərinə çatmışdır.

2015-2019-cu illərdə emalda dördüncü yerdə qərarlaşan qatıq istehsalının həcmində hər hansı bir mühüm dəyişiklik baş verməyib.

2015-ci ilin nisbətində 2019-cu ilin istehsal artımı:

- Süd və qaymaq emalı- 108 000 ton
- Kərə yağı istehsalı- 3 000 ton
- Pendir istehsalı- 23 500 ton

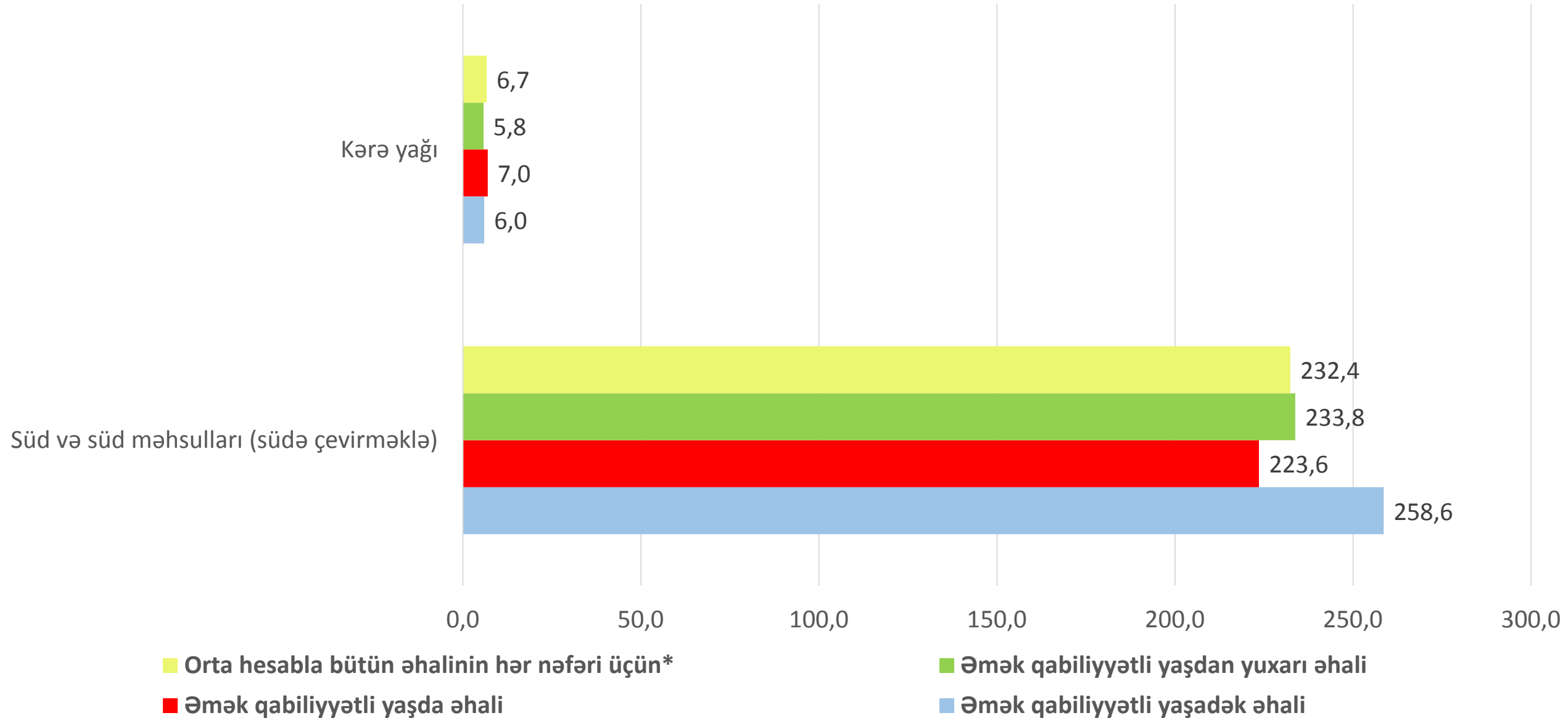
Qrafik 4 üzrə nəticələr

Özünü təminatmə indeksinə görə, Qrafik 4-də verilmiş məlumatlara əsasən, Azərbaycan ən çox süd və qaymaq məhsulları üzrə özünü təmin edir. Bu məhsullar üzrə özünü təminatmə 93-99% civarındadır.

Kərə yağı üzrə özünü təminatmə imkanı bir qədər azdır və 2015-2019-cu illər ərzində 69.2-75.6% arasında qərarlaşıb.

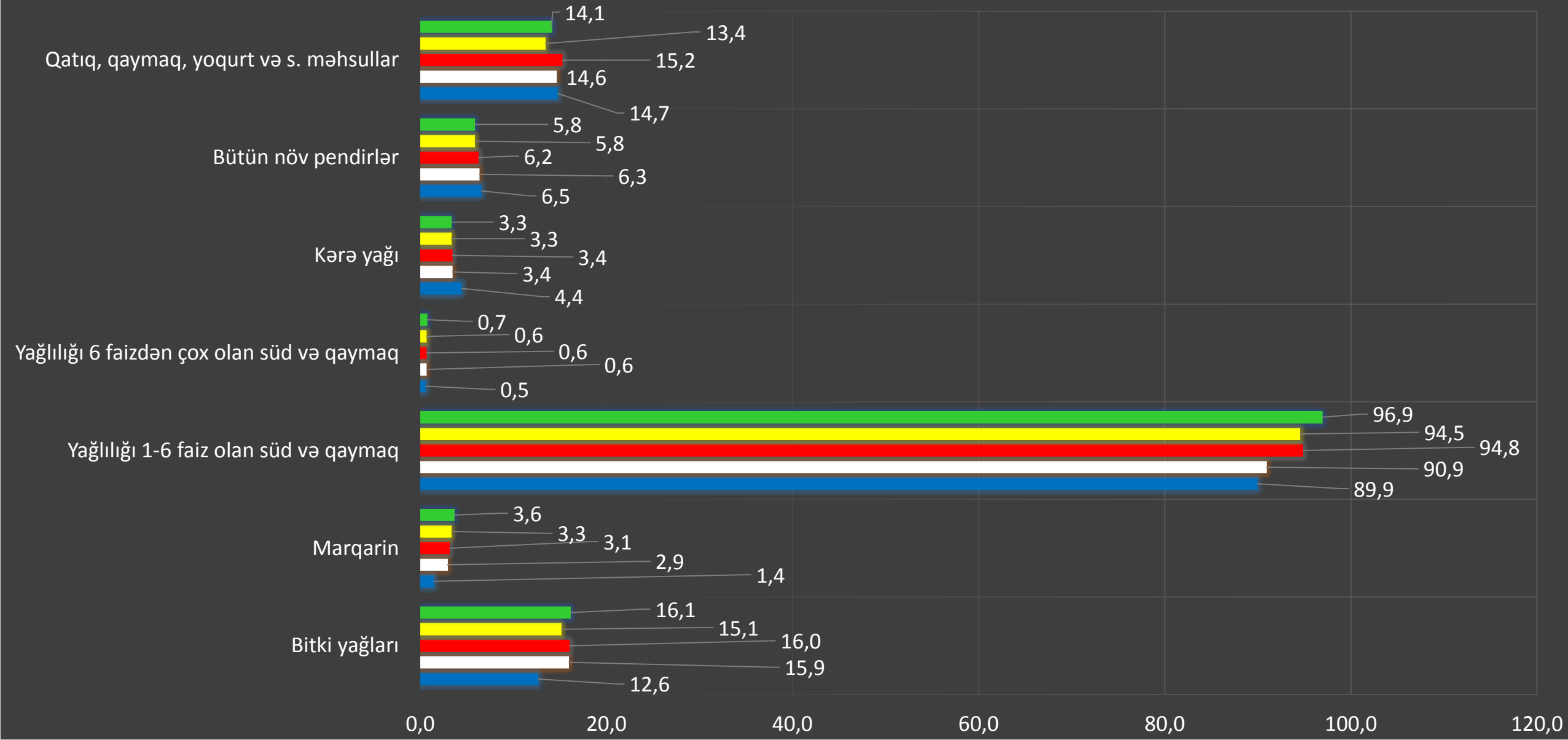
3.0. Nehrə yağının sənaye istehsalı mümkünlüyünün qiymətləndirilməsi

Qrafik 5. Minimum istehlak sərbəti üzrə əsas növ ərzaq məhsullarının illik istehlak normaları, kq

Qrafik 6. Sənaye emalından keçmiş əsas növ süd ərzaq məhsullarının adambaşına istehlakı, illik kiloqramla

■ 2019 ■ 2018 ■ 2017 ■ 2016 ■ 2015

3.0. Nehrə yağının sənaye istehsalı mümkünlüyünün qiymətləndirilməsi

Qrafik 5 üzrə nəticələr

Nazirlər Kabineti tərəfindən təyin olunmuş normalara görə, il ərzində adambaşına düşən kərə yağının həcmi 6.7 kg, ümumilikdə bütün süd və süd məhsullarının istehlakı 232.4 litr süd ekvivalentində olmalıdır.

Qrafik 6 üzrə nəticələr

Praktiki olaraq müəyyən olunmuş kərə yağı istehlakı təqribən 50% kərə yağı və 50% marqarin istehlakından ibarətdir.

Ən çox istifadə olunan süd məhsulu yağılılığı 1-6 faiz arası olan süd və qaymaqdır.

Daha yüksək faizli südün illik istehlakı adambaşına 0,5-0,7 kg səviyyəsində qərarlaşıb və beləliklə satış rəflərində təbii südün çox az miqdarda olmağına işarədir.

3.0. Nehrə yağının sənaye istehsalı mümkünlüyünün qiymətləndirilməsi

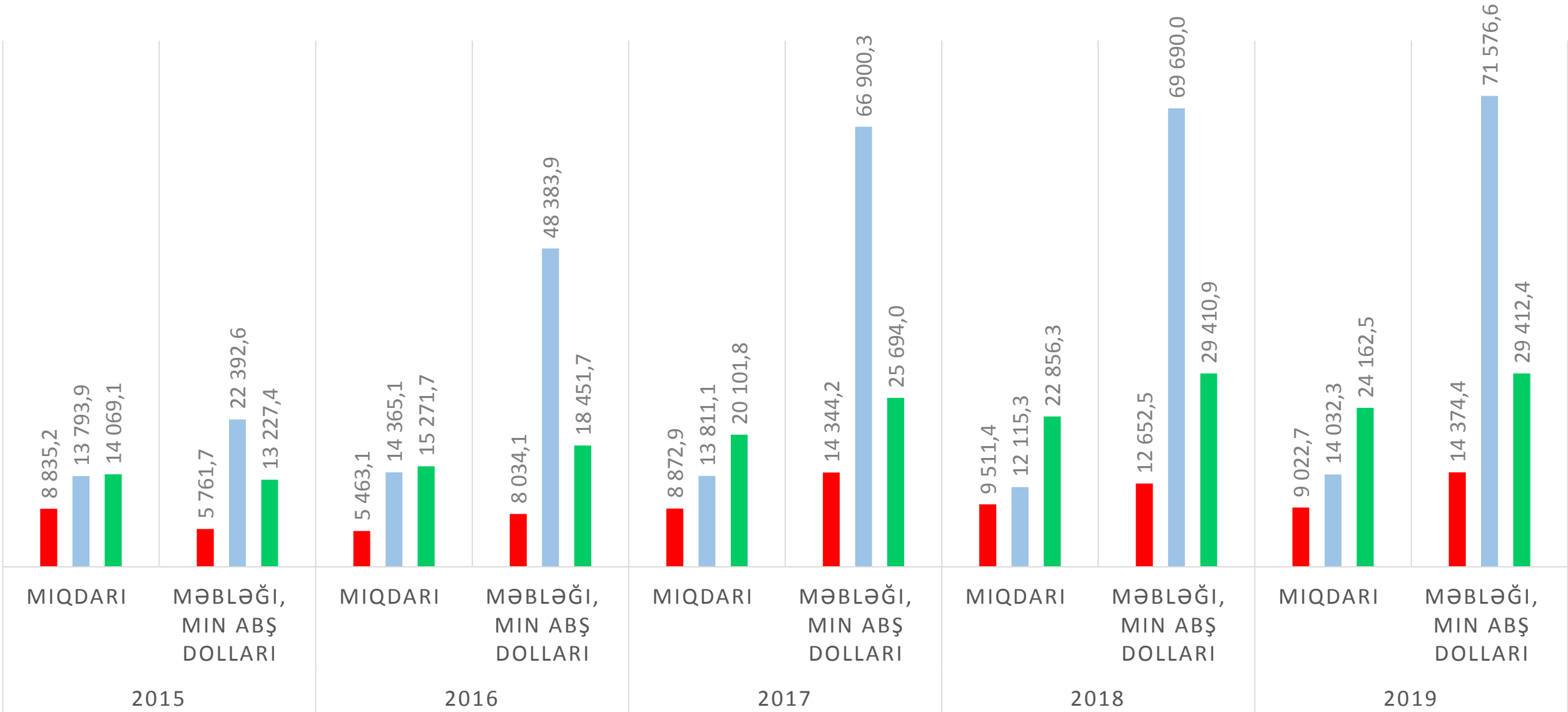
2020-ci il üçün Süd ərzaq məhsullarının qiymət indeksləri

Məhsulun adı	Ortalama aylıq qiymət artımı %
Pasterizə olunmamış üzlü süd	0,5
Sterilizə olunmuş üzlü süd	1,1
Uşaq qidası üçün quru süd qarışığı	0,6
Qatılaşdırılmış şəkərli süd	1,1
Yoqurt	0,7
Xama	0,8
Qatıq	0,7
Ayran	1,0
Dovğa	0,1
Tərkibində qursağ mayası olan bərk və yumşaq pendir	0,5
Əridilmiş pendir	0,8
Brınza	0,7
Şor	0,0
Kəsmik	0,4
Kərə yağı	0,3
Süfrə marqarini	0,9

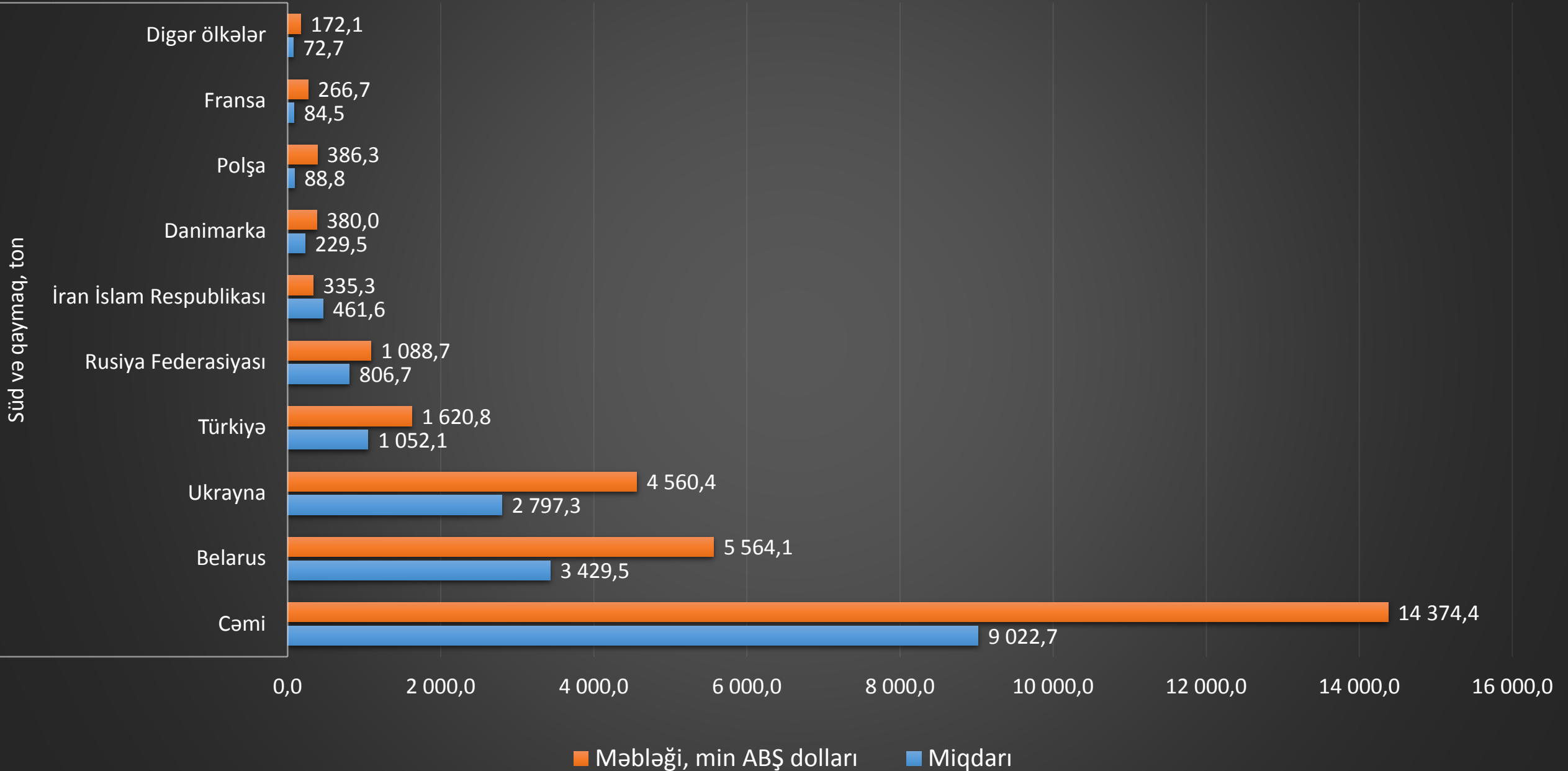
Süd məhsullarının qiymətinin dinamikası ötən il ərzində ən yüksək qiymət artımını Sterilize Olunmuş Süd, Qatılaşdırılmış Şəkər Südü, Ayran və ən əsası Süfrə Marqarini üçün göstərir. Qrafik 6-da verilmiş kərə istehlakı 2019-cu ildə ən az istehlak həcmi göstərilməsini nəzərə alsaq, marqarinin bir çox istehlakçılar üçün kərə yağını əvəz etməsini nəticəsinə gəlirik.

QRAFİK 7. SÜD, KƏRƏ YAĞI, DİGƏR YAĞLAR, PASTALAR VƏ MARQARİNİN İDXAL DİNAMİKASI (TON, MİN ABŞ DOLLARI)

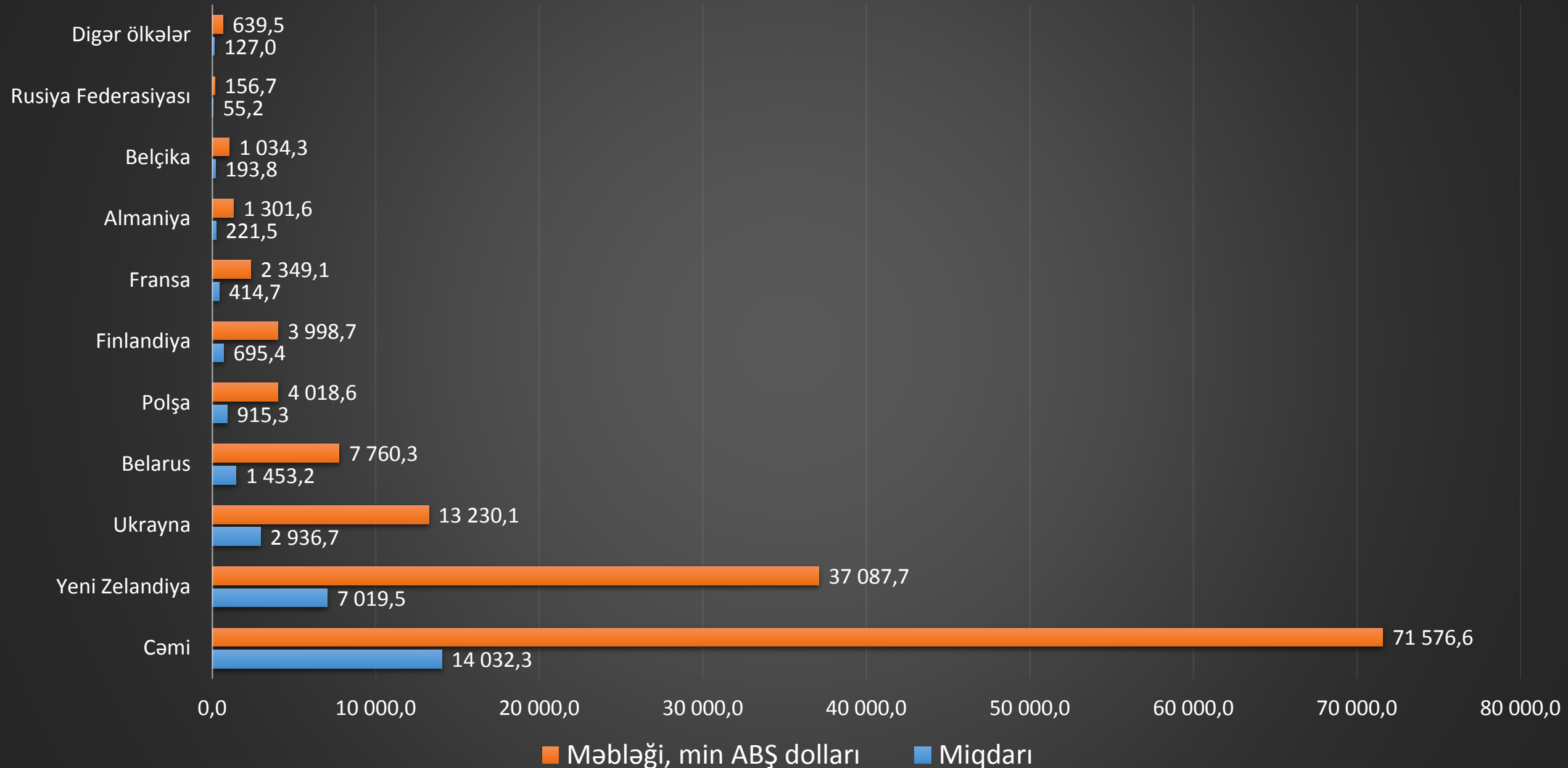
■ Sürd və qaymaq, ton   ■ Kərə yağı və digər sürd yağları və pastaları, ton   ■ Marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar, ton

Qrafik 8. 2020-ci il ərzində süd və qaymaq idxalı
(ölkələr üzrə, ton, min ABŞ dolları)

Qrafik 9. 2020-ci il ərzində kərə yağı, digər süd yağları və pastaların idxalı
(ton, min ABŞ dolları)

3.0. Nehrə yağının sənaye istehsalı mümkünlüyünün qiymətləndirilməsi

Qrafik 7, 8, 9 üzrə nəticələr

Kərə yağı idxalı ildən ilə artaraq 2015-ci il nisbətində 2019-cu ildə 6.5 dəfə artmışdır. Eyni dövr üçün margarin idxalı 2.5 dəfəyədək artım nümayiş etdirmişdir.

Süd və qaymaq idxalı üzrə lider ölkələr Belarus, Ukrayna və Türkiyədir.

Kərə yağı idxalında lider ölkə Yeni Zelandiya-dır. Ukrayna və Belarus müvafiq olaraq ikinci və üçüncü yerlərdə qərarlaşıblar.

3.0. Nehrə yağının sənaye istehsalı mümkünlüyünün qiymətləndirilməsi

YEKUN NƏTİCƏLƏR

Süd təchizatı baxımından

- *Nehrə yağının keyfiyyəti üçün ən əsas amil-xammalın, yəni südün keyfiyyətidir.*
- *Nehrə yağı istehsalçıları ilk öncə təbii südün haradan və hansı qiymətə təchiz edəcəklərini təyin etməlidirlər.*
- Azərbaycanca təbii süd istehsalı məhduddur və bir çox digər məhsulların emalına sərf olunur.
- Belə olan halda nehrə istehsalçılarına öz fermalarının təşkili və yaxud etibarlı fermer təsərrüfatları ilə uzunmüddətli müqavilələrin imzalanması tövsiyə olunur.

3.0. Nehrə yağının sənaye istehsalı mümkünlüyünün qiymətləndirilməsi

YEKUN NƏTİCƏLƏR

İstehlak baxımından

- Ənənəvi resept və standartlara uyğun hazırlanmış nehrə yağının bir kilosunun istehsalı üçün 25-27 litr süd tələb olunur. Beləliklə, lazımı dərəcədə səlis istehsal olunmuş nehrə yağının bir kilosunun qiyməti 20-25 manat civarında olmalıdır;
- Beləliklə, nehrə yağı premium səviyyəli qida məhsulu hesab olunur və onun istehlak bazarı kifayət qədər məhduddur. Bunu nəzərə alaraq, sənaye və kütləvi bazar məhsulu deyil, eksklüziv, organik, premium məhsul kimi satışa çıxarılması daha məqsədəuyğun hesab oluna bilər

3.0. Nehrə yağının sənaye istehsalı mümkünlüyünün qiymətləndirilməsi

YEKUN NƏTİCƏLƏR

Rəqabətlik baxımından

- Bir çoxları nehrə yağını saxtalaşdırıb 5-6-10 manat qiymətinə bazara təklif edirlər. Şəhər sakinləri qiymətə aldanıb «nehrə yağını» məhz bu satıcılardan alırlar.
- Bundan əlavə, belə keyfiyyətsiz məhsulun ortaya çıxarılması ümumilikdə nehrə yağlarının saxta olmamasına inamı azaldır.
- Beləliklə, icdansız rəqabətlik daha bir amildir ki, nehrə ya;
- Beləliklə, nehrə yağı premium səviyyəli qida məhsulu hesab olunur və onun istehlak bazarı kifayət qədər məhduddur. Bunu nəzərə alaraq, sənaye və kütləvi bazar məhsulu deyil, eksklüziv, organik, premium məhsul kimi satışa çıxarılması daha məqsədəuyğun hesab oluna bilər

4.0. Bazarın mövcud durumu

Bazar araşdırmasının bu hissəsində ticarət obyektlərinin monitoringi, qiymət və çeşid qeydiyyatı, istehsalçıların nehrə məhsullarının mövcudluğu və vətəndaşların (istehlakçıların) nehrə yağına dair fikirləri öyrənilmişdir.

Monitoring eyni zamanda bir çox internet ticarət səhifələri üzərindən aparılmış və nehrə yağının keyfiyyətinin və saxta məhsulun bazarda geniş təqdim olunması barədə məqalələri əhatə etmişdir.

4.1. Bazar çeşid və qiymət təklifləri

Supermarketlərdə, bazarlarda, bəzi ət dükanlarında, kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə ixtisaslaşan mağazalarda, internet veb saytlar və sosial şəbəkələrdə nehrə yağ satış təklifləri saysız-hesabsızdır.

Əlavə 1-də təqdim olunmuş çeşidlər barədə məlumatlar açıq bazarda toplanılmışdır və burada təklif olunan qiymətlər böyük əminliklə saxta məhsulun təklif olunması qənaətinə gəlmək üçün əsas verir.

Belə ki, bir kilosu üçün 7-15 manat arasında qiymət təklifi olan məhsulların marqarın qatılmadan, rəngləyicidən və süd tozundan istifadə edilmədən istehsalı qeyri-mümkündür.

Öncə bildirildiyi kimi, belə məhsulların bazarda təklif olunması ümumilikdə məhsula qarşı istehlakçı inamını azaldır, vicdanlı istehsalçıları qiymət baxımından əlverişsiz vəziyyətə salır, və hətta sanitariya-gigiyena, qida təhlükəsizliyi baxımından bir sıra suallar yaradır.

4.1. Bazar çeşid və qiymət təklifləri

Rəqəmlərə əsasən, “Səba” yağlarının satış həcmi 2019-cu ilə nisbətən 2020-ci ildə 43,3% daha artıq olub. 2017-ci illə müqayisədə isə bu göstərici daha da çoxdur – 87,1%.

2020-ci il ərzində "Beyləqan Südçülük Fermer Təsərrüfatı" MMC, "Avanqard" MMC, "Muğan Aqro Fermer Təsərrüfatı" MMC, "Qara İnək Fermer Təsərrüfatı" MMC, "S.A.N.İ Kəndli Fermer Təsərrüfatı" MMC, "Türk Qida Sənaye" MMC, "Türyançay FT" MMC və digər xammal tədarükçüləri ilə imzalanmış müqavilələrə əsasən müəssisənin süd alışı 2019-cü illə müqayisədə cari ilin sentyabrınadək təxminən 33,6% artaraq 6276 ton təşkil edib.

4.1. Bazar çeşid və qiymət təklifləri

Xırman MMC-nin tərkib hissəsi olan “QayMaq” Premium qida Azərbaycan bazarında yalnız keyfiyyətli, 100% təbii və yerli məhsulları təqdim edən eko -brenddir. Buna görə də “QayMaq” məhsulları, təbii xammaldan, süd emalı zavodunun xüsusi istehsal sahəsində, gündəlik olaraq istehsal olunur. İstehsal zamanı konservantlardan, əvəzləyicilərdən, süni əlavələrdən istifadə olunmur.

Supermarketlərdə geniş yayılmış QayMaq Nehrə Yağı aşağıdakı xarakteristikaları əks etdirir. Tərkibi: pasterizə edilmiş təbii inək südündən qaymaq.

Saxlama müddəti: t 0 - 5 °C – də 30 gün, t -10°C – 3 ay

100 qr. üçün səciyyəvi tərkibi: yağlar – 85 qr, zülallar – 0,5 qr, karbohidratlar – 0,7 qr. Enerji dəyəri: 770 kkal.

Xalis çəkisi: 500±15 qr.

Qiyməti- 11.50 AZN

4.1. Bazar çeşid və qiymət təklifləri

<https://safqida.az/mehsul/nehre-yagi/>

Saf Qida 2012-ci ildə yaradılmış yerli şirkətdir ki sağlam qida, organik, təbii kənd məhsulları və oxşar məmulatları istehlakçılara təqdim edir. Şirkətin bir mağazası və veb saytı var ki onlar əsas satış kanallarıdır.

Şirkət tərəfindən təklif olunan nehre yağı Gəncə şəhərində istehsal olunur və kiloqramı 18 manatdan satışa çıxarılır.

Saf Qida şirkəti özü hər hansı bir məhsul istehsalçısı deyil və yalnız təchizatçılarla işləyərək onların məhsulunun təbiiyi və keyfiyyətinə nəzarət edir

4.1. Bazar çeşid və qiymət təklifləri

<https://bizimkendimiz.az>

Bizim Kəndimin onlayn satış mağazasıdır. Burada sifarişləri internet vasitəsilə və ya qaynar xəttə müraciət edərək yerləşdirmək olar.

Təklif olunan nehrə yağ çeşidləri aşağıdakılardır

Bərdə Nehrə Yağı kq (Qarabağ Dadı)

12.90 AZN

Nehrə yağı 1 kq ivanovka

13.90 AZN

Onlayn sifariş et
bizimkendimiz.az

134

Bizim Kəndimiz

4.1. Bazar çeşid və qiymət təklifləri- onlayn satış nöqtələri

Nehrə yağı satışı təklif edən elanlar onlarla müxtəlif elan saytlarında yerləşdirilib. Bu saytların bir qismi hesabatda əks etdirilib. Saytlarda yerləşdirilən fərdi elanlar hər hansı bir keyfiyyət və ya saxtalaşdırılmamış məhsul zəmanəti vermir və bu səbəbdən nehrə yağının elan əsasında alınması bir sıra risklərlə müşahidə olunur.

<https://ucuztap.az> › nehrə+yağı

<https://ucuztap.az> › nehre+yağı

<http://heyvanbazari.az>

<https://tezbazar.az>

<https://lalafo.az>

<https://ru.tap.az>

<https://birja.com>

<https://adazu.top>

<https://ru.aratap.az>

4.1. Bazar çeşid və qiymət təklifləri-SAXTA NEHRƏ YAĞI

Aşağıda təqdim olunmuş veb sayt linkləri saxta nehrə yağı satışı problemini əks etdirən məqalələrin kiçik bir qismidir. Saxta arı balı, saxta balıq kürəsi və sair məhsullar ilə yanaşı saxtalaşdırılmış nehrə yağının satışı mühüm bir problemdir.

[Bazarlarda saxta nehrə yağı satılır? - ARAŞDIRMA - VIDEO](https://news.milli.az › society)

<https://news.milli.az › society>

[Перевести эту страницу](#)

Paytaxt bazarında bəzi **satıcılar** iddia edir ki, qiymətin ucuz olmasına baxmayaraq, müştərilərinə təmiz **nehrə yağı** satırlar. Satıcılardan qiymətlərin belə ucuz ...

[DİQQƏT! Bakıda saxta nehrə yağı satılır - VIDEO -](https://www.bakupost.az › diq...)

[Bakupost.az](https://www.bakupost.az › diq...)

<https://www.bakupost.az › diq...>

[Перевести эту страницу](#)

Məsələ burasındadır ki, çətinliklə əldə edilən **nehrə yağı** paytaxtda daha ucuz. ... Paytaxt bazarında bəzi **satıcılar** iddia edir ki, qiymətin ucuz olmasına ...

[Bazarlarda saxta nehrə yağı satılır? - Araşdırma/ VIDEO - son](http://sonxeber.az › bazarlarda...)

...

<http://sonxeber.az › bazarlarda...>

[Перевести эту страницу](#)

Paytaxt bazarında bəzi **satıcılar** iddia edir ki, qiymətin ucuz olmasına baxmayaraq, müştərilərinə təmiz **nehrə yağı** satırlar. Satıcılardan qiymətlərin belə ucuz ...

[DİQQƏT! Bakıda saxta nehrə yağı satılır - VIDEO - Sitat.news](https://sitat.news › diqget-baki...)

<https://sitat.news › diqget-baki...>

[Перевести эту страницу](#)

9 янв. 2018 г. — Məsələ, Bərdə bazarında çiyə **yağı** 10, **nehrə yağı** isə 11 manata təklif ... Paytaxt bazarında bəzi **satıcılar** iddia edir ki, qiymətin ucuz olmasına ...

[Bazarlarda saxta nehrə yağı satılır? - DİQQƏTLİ OLUN ...](http://www.unikal.org › news)

<http://www.unikal.org › news>

[Перевести эту страницу](#)

Paytaxt bazarında bəzi **satıcılar** iddia edir ki, qiymətin ucuz olmasına baxmayaraq, müştərilərinə təmiz **nehrə yağı** satırlar. Satıcılardan qiymətlərin belə ucuz ...

[Faiq QİSMƏTOĞLU: SAXTA NEHRƏ YAĞI - Adalet.az](https://www.adalet.az › mobil)

<https://www.adalet.az › mobil>

[Перевести эту страницу](#)

Heç kiloqramı 8 manata da **nehrə yağı** olarmı? O gün Bərdə bazarından bu yağdan aldım, bir kilosuna 13 manat verdim. **Satıcı** söz altında qalmadı: - A qardaş ...

[2 manata “kərə yağı” satılır: tərkibi nədir? - Araşdırma - Axar.az](https://axar.az › news › saghliq)

<https://axar.az › news › saghliq>

[Перевести эту страницу](#)

Əgər **satıcı yağı** kəsəndə qırılmırsa, düz kəsilirsə, demək, təmiz kərə **yağı** deyil. ... Yarmarkalardan gətirilən kərə və **nehrə yağları** arasında da saxta və tərkibi ..

4.2. İstehlakçıların münasibəti

Araşdırma əsnasında istehlakçıların münasibətinə dair rəylər və fikirlər öyrənilmişdir. 30 nəfərin iştirakı ilə keçirilən sorğu zamanı aşağıdakı məqamlar müəyyən olunmuşdur:

1. nehrə yağının prinsipçə organik və təbii məhsul olması müştərilər tərəfindən bir fakt kimi qəbul olunur
2. yağın saxtalaşdırılması problemi yalnız inanc olan təchizatçılardan alınmasının zərurətini yaradır.
3. supermarketlərdə satılan yağlar arasında ən çox bəyənیلən məhsul Qaymaq brendinin nehrə yağlarıdır.
4. əldə satılan nehrə yağları istehlakçıların müəyyən qədər sanitariya-gigiyena, təhlükəsizlik və təbii olması barədə şübhələrini oyadır.

5.0. Nehrə yağı istehsalı təşəbbüsünün SWOT təhlili

STRENGTHS (GÜCLÜ TƏRƏFLƏR)

- milli ənənələr və mədəni irsin yaşatması
- təbii və orqanik məhsulun yerli istehlakçıya təqdim olunması
- kiçik müəssisələrin inkişaf etdirilməsi
- süd istehsalına dəstəyin artırılması
- yağ idxalın qismən əvəzləşdirilməsi

5.0. Nehrə yağı istehsalı təşəbbüsünün SWOT təhlili

WEAKNESSES (ZƏİF TƏRƏFLƏR)

- süd məhsulları emalı tarazlığın pozulması;
- məhdud ixrac imkanları;
- standartlaşdırmanın olmaması;
- vicdansız rəqabətlik amilinin mövcudluğu
- yüksək maya dəyəri və satış qiyməti

5.0. Nehrə yağı istehsalı təşəbbüsünün SWOT təhlili

OPPORTUNITIES (İMKANLAR)

- tədricən yeni məhsul istehsalı (kakao, vanil və sair əlavələrlə yağların emalı);
- Azərbaycan məhsullarının çeşidinin genişləndirilməsi və ixraciyyat imkanlarının artırılması;
- Beynəlxalq səviyyədə Azərbaycan təbii məhsullarının tanınması

5.0. Nehrə yağı istehsalı təşəbbüsünün SWOT təhlili

THREATS (TƏHLÜKƏLƏR)

- milli irs nümunəsinin itirilməsi;
- keyfiyyətli məhsulun təqdim olunmaması və istehlakçı inamının itirilməsi
- yüksək rəqabətlik

6.0. Biznes Modellər- Beynəlxalq Təcrübə

Araşdırma zamanı Sage Solutions MMC tərəfindən İsveçrə, İngiltərə, Fransa və Almaniya ənənəvi və orqanik yağ istehsalçılarının təcrübəsi öyrənilmişdir və uğurlu praktika nümunəsi olaraq hazırkı hesabatda öz əksini tapmışdır

6.0. Biznes Modellər- Beynəlxalq Təcrübə

Xammalın keyfiyyətinə nəzarət

- Bir qayda olaraq təchiz olunan südün xüsusiyyət xarakteristikaları fermerlərə təqdim olunur və onlar tərəfindən yağlılıq və digər parametrlərin əldə olunması üçün heyvanlara xüsusi bəslənmə və qida proqramı hazırlanır.
- Təchiz olunan südün hər bir çatdırılması zamanı istehsalçı parametrlərə əməl olunmasını xüsusi cihaz vasitəsi ilə yoxlayaraq qəbul və ya imtina etmək qərarını verir.
- Beləliklə, xammalın eyni standart üzrə təchizatı yekun məhsulun stabil keyfiyyətini və xüsusiyyətlərinin təminatını sığortalayır.

Azərbaycanda istehsal olunan məhsulların bir çoxunda stabil keyfiyyətin təminatı daimi problemdir, budur belə yanaşma bu problemin çözümlər kimi qəbul edilər bilər

6.0. Biznes Modellər- Beynəlxalq Təcrübə

Emal prosesinin reqlamentləşdirilməsi

- Texniki şərtlər, emalın hər hissəsinə ayrılan vaxt, əlavələrin miqdarı, işçilərin sanitar-gigiyenik tələblərə riayət etməsi keyfiyyətin və qida təhlükəsizliyinin zəruri bir hissəsidir.
- İstehsal tamamilə reqlamentlər üzərindən qurulmalıdır və reqlament tələblərinə əməl olunmasına nəzarət mexanizmləri işlənilib hazırlanmalıdır

6.0. Biznes Modellər- Beynəlxalq Təcrübə

Məhsulun brendləşdirilməsi və qablaşdırılması

- ✓ Orqanik yağ məhsulu premium səviyyəli məhsuldur və daha yüksək qiymətlə təklif olunur.
- ✓ Odur, onun brendləşdirilməsi və qablaşdırılması digər geniş istehlakçı yağlardan fərqli olunmalıdır.
- ✓ Kağız (perqament), taxta, saxsı qabların geniş istifadəsi istehlakçı tərəfindən «təbiilik» təzahürü kimi qarşılanır və əlavə dəyər verir.

6.0. Biznes Modeller- Beynəlxalq Təcrübə

Məhsulun satışı

Məhsullar supermarketlərdə satışa çıxarılmır. Onların əsas satış nöqtələri fermer və organik məhsul mağazaları, fermer yarmarkaları, fərdi sifariş sistemləridir ki, məhsulun eksklüzivliyini, bio-məhsul olduğunu daha çox təsdiq edir.

Daha bir vacib segment təbii məhsullar ilə çalışan restoran və kafelərdir.

7.0. Dövlət dəstəyi proqramları

Bir çox sahələrdə olduğu kimi, kənd təsərrüfatı və qida məhsullarının emalı sənayesinə də dövlət tərəfindən dəstək proqramları təklif olunur. Bu proqramların bəziləri haqqında məlumatlar hesabatda öz əksini tapmışdır.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 25 yanvar tarixli 17 nömrəli qərarına müvafiq olaraq ölkəyə idxal olunan bir sıra **kənd təsərrüfatı və emalı texnikası**, o cümlədən qida sənayesində istifadə edilən suyun süzülməsi və ya təmizlənməsi üçün qurğu və avadanlıqlar, butulkaların və ya digər qabların yuyulması və qurudulması üçün avadanlıqlar, ərzaq məhsullarının istehsalında istifadə olunan avadanlıqların hissələri, pnevmatik qaldırıcılar və konveyerlər, **meyvə və ya digər kənd təsərrüfatı məhsullarının təmizlənməsi, sortlaşdırılması və ya kalibrlənməsi üçün maşınlar və s.** ölkəyə idxal edilərkən idxal rüsumuna və əlavə dəyər vergisinə cəlb edilmirlər.

7.0. Dövlət dəstəyi proqramları

Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi (KOBİA)

Startup şəhadətnaməsinin verilməsi-
şəhadətnaməni alan mikro və kiçik sahibkarlıq subyektləri Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinə uyğun olaraq şəhadətnaməni aldıkları tarixdən innovasiya fəaliyyətindən əldə etdikləri gəlirlər üzrə mənfəət və gəlir vergisindən 3 il müddətinə azad edilir.

Sahibkarlığın İnkişaf Fondu

Güzəştli Kreditləşdirmə-

10 mln. AZN məbləğə kimi, 10 il müddətinə kimi, illik 5%-dək faiz dərəcəsi olan güzəştli kreditlərini əldə etmək imkanı.

7.0. Dövlət dəstəyi proqramları

Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi

Qüzaştli kreditləşdirmə

1 000 000 manatədək kənd təsərrüfatı istehsal vasitələrinin alınması üçün kreditlər. 5 ilədək müddətinə verilir.

Azpromo

Satış və marketing

2003-cü ildə İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən yaradılan Azərbaycanda İxracın və Investisiyaların Təşviqi Fondu (AZPROMO) qeyri-neft sektorlarına xarici investisiyaların cəlbi və qeyri-neft məhsullarının ixracının stimullaşdırılması məqsədilə fəaliyyət göstərir.

170 – dən çox ölkə ilə xarici ticarət əlaqələri qurmuş Azpromo, həmçinin Made In Azerbaijan brendinin operatorudur.

ƏLAVƏ 1. Nehrə yağları bazar təklifləri

YAŞIL BAZAR		
Rayon	Qiymət	Çəki
Tər-tər (öz evindən gətirildiyi bildirilib)	15 azn	1 kg
Daşkəsən	16 azn	1 kg
Daşkəsən (Xaş bulaq kəndi)	18 azn	1 kg
Bərdə	13 azn	1 kg
Cəlilabad	15 azn	1 kg
OAZİZ YANI		
Bərdə	17 azn	1 kg
Göy-göl	20 azn	1 kg
KEŞLƏ BAZARI		
Bərdə (çiyədən hazırlanmış)	10 azn	1 kg
Daşkəsən (qaymaq yağı)	10 azn	1 kg
Bərdə təmiz nehrə yağı	15 azn	1 kg
Səbirabad	14 azn	1 kg
Gəncə	10 azn	1 kg
Keşlə bazarın özündə hazırlanan yağ	15 azn	1 kg

ƏLAVƏ 1. Nehrə yağları bazar təklifləri

7-ci MİKROYON ƏT MAĞAZASI		
Bərdə	12 azn	1 kg
8-ci KM. BAZARI		
Bərdə	7 azn	1 kg
Beylaqan	10 azn	1 kg
Bərdə	7 azn	1 kg
Bərdə	10 azn	1 kg
Göy-göl	10 azn	1 kg
Daşkəsən	12 azn	1 kg
İmişli	8 azn	1 kg
İsmayıllı (qaymaqdan)	7 azn	1 kg
Şəki	15 azn	1 kg
Beylaqan	8 azn	1 kg